

תאריך: 22.1.2020

מטרת הקול הקורא:
• **קידום ביטחון סוציאלי וכלכלי של אוכלוסיות בסיכון.**

• **מניעה וצמצום הדרה חברתית.**
• **מניעה, טיפול ושיקום בתחום התמכרויות.**

אוכלוסיית יעד: אוכלוסיות בסיכון כמפורט בקול קורא

הקרן המזמינה: קרן למפעלים מיוחדים

מועד אחרון להגשת בקשות 26.3.2020 בשעה 13:00

מי יכול להגיש את הבקשה: עמותות, חברות לתועלת הציבור, רשויות מקומיות, אשכול רשויות מקומיות המתמחים בפיתוח והפעלת תכניות חדשניות לאוכלוסיות במצבי סיכון.

כנס הסברה יתקיים ב: 11.2.2020 בכורת – ההאב החברתי של ישראל בלוד

« לרישום לקבלת עדכונים בנוגע לקול קורא והרשמה לכנס הסברה

« להגשת בקשה

קול קורא להגשת בקשות לפיתוח תכניות חדשניות

קרנות הביטוח הלאומי
פורצות דרך חברתית

מי אנחנו?

קרנות הביטוח הלאומי הינן קרנות

לאומיות המובילות השקעות

חברתיות בישראל. הקרנות

פועלות לצמצום פערים חברתיים

וקידום איכות החיים של

אוכלוסיות בסיכון. זאת באמצעות

מימון, פיתוח, הקמת תשתיות,

מיזמים ותוכניות, חדשניות

ואפקטיביות, בשותפות עם משרדי

ממשלה, רשויות, קרנות, ארגונים

ויזמים חברתיים.

תקציר קול קורא

הקרן למפעלים מיוחדים מזמינה

ארגונים להגיש בקשות לפיתוח

מענים, התערבויות ומודלים

ניסיוניים וחדשניים **בתחומים:**

• **קידום ביטחון סוציאלי**

וכלכלי של אוכלוסיות בסיכון.

• **מניעה וצמצום הדרה**

חברתית.

• **מניעה, טיפול ושיקום בתחום**

התמכרויות.

1. רציונל

2. תנאי סף

3. הסיוע שאנחנו מעניקים

4. גובה הסיוע

5. תהליך בחינת הבקשות

6. מדדי בחינת הבקשות

7. הערות כלליות

8. יש שאלות?

9. הרחבה על הקרן

1. קידום בטחון סוציאלי וכלכלי של אוכלוסיות בסיכון

מגוון אוכלוסיות הכוללים בין היתר: עצמאים, יוצאי צבא, בני מיעוטים, יחידים ומשפחות הנמצאות במצוקה כלכלית, משפחות חד הוריות, אזרחים ותיקים, עולים חדשים וצעירים רבים מתקשים ו/או אינם ערים דיים לצורך בהבטחת עתידם בכל הקשור למצבם הכלכלי ולניהול נכון של תקציבם האישי והמשפחתי. חלק מהצעירים, כולל זוגות נשואים, אף ממשיך לגור עם משפחותיהם כדי לחסוך בהוצאות. אוכלוסיות אלו מרוכזות בקיום העכשווי שלהם ולא פנויות לתכנון והבטחת ביטחון כלכלי במצבי מעבר ומשבר. התוצאה היא, שאוכלוסייה גדולה למדי חשופה לפגיעות כלכלית, לה השלכות על הפגיעות הבריאותיות, הגופניות והנפשיות. כל אלה, עלולים לפגוע בטווח הקצר או הארוך ביכולת של אוכלוסייה זו לנהל חיים עצמאיים והיא עלולה בעתיד להוות עול על המדינה, שתצטרך להשקיע משאבים במציאת מענים ורשת בטחון שתבטיח את עתידם של האנשים הכלולים באוכלוסייה זו ואת איכות חייהם בשנים שלאחר גיל העבודה. בנוסף, אוכלוסיות אלו נדרשות לידע, לכלים ולמיומנויות לניהול כספי כדי להימנע מכניסה למצבי משבר כלכלי אשר לו השלכות על היחיד והמשפחה, כמתואר לעיל.

אוכלוסיות יעד לבקשות בתחום זה: בוגרים מגיל 18 ומעלה, כולל: חיילים משוחררים, בעלי הכנסה נמוכה ו/או מקבלי השלמת הכנסה, הכוללים בין היתר, מובטלים, גרושים, עצמאיים בעלי עסקים זעירים, משפחות חד הוריות, חסרי דיור, עובדים מבוגרים לקראת פרישה מעבודה. משפחות במצבי משבר כלכלי.

בין התוכניות האפשריות למתן מענים לניהול יעיל ואפקטיבי יותר של המשאבים המוגבלים העומדים לרשות אוכלוסיות יעד אלו ניתן לציין: פיתוח מתודולוגיות חינוכיות להקניית ידע, מיומנויות וכישורים לניהול כלכלי ופיננסי של תקציב יחידים ומשפחות, תכניות ליווי, ייעוץ והדרכה לחיזוק תחושת הביטחון האישי והיכולת להתמודד עם מצבי משבר, תכניות ליווי ומנטורינג לנוער וצעירים בסיכון, כולל גם צעירים חסרי עורף משפחתי, בתחום הניהול הכלכלי והפיננסי למניעת הדרדרות למצבי סיכון חמורים יותר, בניית מסוגלות כלכלית ופיננסית לאנשים הנמצאים בחובות שאינם מסוגלים לפרוע אותם, שיפור ההנגשה של בעלי הכנסה נמוכה לשירותים פיננסיים כגון: חשבון בנק, קבלת אשראי, פתיחת תכנית חסכון, ביטוח רפואי, פיתוח מענים פרטניים וקהילתיים לניהול יעיל של המשאבים העומדים לרשות יחידים ומשפחות הנמצאות מתחת לקו העוני, הדרכה וייעוץ לניהול פנסיוני בהתאמה לצרכים הייחודיים של הפרט והמשפחה, הקמת מרכז מידע לייעוץ כלכלי ופיננסי ליחידים ולמשפחות במצוקה כלכלית, פיתוח טכנולוגיות ידידותיות לניהול כלכלי ופיננסי.

2. מניעה וצמצום הדרה חברתית

אחד האתגרים החשובים העומדים בפני החברה המודרנית המערבית והמקוטבת היא מניעת הדרה חברתית של קבוצות שונות באוכלוסייה, ביניהן קבוצות מיעוט וקבוצות הנבחות עפ"י המוצא האתני והתרבותי שלהן. הדרה חברתית נתפשת כ"רוצח השקט" של המרקם החברתי, תורמת לתופעות של גזענות, אלימות מילולית ופיזית, התעמרות והתעלמות מצרכים אנושיים אשר אינם מקבלים מענה (Holt-Lunstad, Smith, Baker, Harris, & Stephenson, 2015).

הדרה חברתית גורמת לבדידות חברתית של יחידים וקבוצות ופוגעת בבריאות הגופנית והנפשית של אוכלוסיות שאינן מקבלות מענים לצורכיהם. הדרה חברתית בקרב ילדים משפיעה על נשירה מבית הספר, שימוש בסמים ובאלכוהול, דכאון, אלימות פיזית ורגשית ועל תופעות א-נורמטיביות שונות. הדרה של זקנים נמצאה, בין היתר, כמשפיעה על חולי, דמנציה, אי תפקוד פיזי ופונקציונלי ועל הבריאות הנפשית. האתגר הניצב בפני קובעי מדיניות חברתית הוא מניעה וצמצום תהליכים אלה של הדרה ובידוד חברתי בקרב ילדים וצעירים בסיכון, מתבגרים, בוגרים וזקנים.

בין האוכלוסיות המוגדרות כאוכלוסיות בהדרה ובבידוד חברתי נמצאים אלה הנמצאים בשולי החברה, כגון: אוכלוסיות מיעוט, מובטלים, להט"בים, משפחות חד הוריות, חסרי דיור, נפגעי נפש, חסרי זכויות חברתיות, מוגבלים פיזית ונפשית, עניים ועוד.

3. מניעה, טיפול ושיקום בתחום התמכרויות

ממצאי מחקרים מראים כי יש עלייה ניכרת בשימוש בסמים והתמכרויות שונות, כגון: אלכוהול, הימורים, קלפים ועוד בקרב אוכלוסיות שונות. בשנים האחרונות אנו עדים לירידה בגיל בהתחלת השימוש בסמים ובאלכוהול. ילדים רבים מתנסים באלכוהול ובסמים כבר בגיל 11-12. תופעת ההתמכרות קיימת גם בקרב בני הנוער וצעירים בגילאי 12-18 המתמכרים לשתייה חריפה ולסמים והיא מתפשטת גם בקרב גילאי 18 ומעלה. השימוש בחומרים אלה בילדות ובגיל ההתבגרות גורם לפגיעה גופנית ונפשית בלתי הפיכה. ההשלכות של צריכת סמים ואלכוהול בקרב בני נוער מתבטאות במעורבות גדולה יותר בתאונות דרכים, בריונות של קטינים כלפי קטינים אחרים, התדרדרות לשימוש בסמים קשים יותר, אלימות קשה מתקיפה מינית עד רצח או ניסיונות לרצח וכן לאובדנות של בני נוער צעירים.

באוכלוסיית המתמכרים אפשר לזהות קבוצות שונות ביניהן: (1) "נפגעי סמים ובני משפחותיהם", החשופים לגניבות ולמעשים לא נורמטיביים הגוררים אותם למאסר; (2) "בני נוער עד גיל 18", הנושרים מבתי ספר, לא משתלבים בשוק העבודה ומעורבים בפעילות עבריינית; (3) "המתמכרים המבוגרים", ביניהם ניתן לזהות קבוצות שונות: האחת מורכבת מצעירים בני 19-25 שאינם מתנתקים ממשפחותיהם והשקעה רבה נדרשת לאיתורם, בהעלאת המוטיבציה שלהם ובבניית יחסי אמון. השנייה, הם מבוגרים בני 25 ומעלה בעלי פרופיל של מתמכר להרואין. מדובר במבוגרים המעורבים בשימוש בסמים מגיל ההתבגרות אשר התנתקו מהמשפחה וממסגרות חינוכיות שנים לפני תחילת הטיפול, המעורבים בפעילות עבריינית בכדי לרכוש סמים; (4) "נפגעי אלכוהול ובני משפחותיהם"; (5) "נפגעי קלפים, הימורים ובני משפחותיהם", המבצעים מעשים לא נורמטיביים למימון ההימורים, נוטשים את מקום העבודה, פוגעים בקריירה שלהם, מתרוששים ומתדרדרים לעוני ולמצוקה כלכלית והופכים לנטל על המדינה.

התמכרויות למיניהן מוציאות אנשים ממעגל העבודה. התוצאה היא בזבז משאבים ציבוריים לשיקומם לצד אובדן ימי עבודה ופגיעה בתוצר המקומי הגולמי. כדי לשקם אותם ולהוציאם ממעגל ההתמכרויות נדרשות השקעות כספיות ואנושיות רבות.

התוכניות בתחום זה, צריכות לתת עדיפות לפיתוח תכניות המכוונות למניעת התפשטות התופעה. למניעה בגיל צעיר סיכוי להפחתת מספר המתמכרים, למניעת התדרדרות בריאותית והשגת חסכון בהוצאות כספיות גדולות יותר לטיפול באוכלוסייה זו. בין התוכניות האפשריות נציין: פיתוח וקידום של שיטות ומתודולוגיות המשלבות גישות פסיכו-סוציאליות וטיפול תרופתי שמטרתן לסייע בייצוב תפקודי והתנהגותי של בני הנוער לקראת טיפול נורמטיבי בסיסי, לצד הפסקת השימוש בסמים ובאלכוהול. תכניות אחרות צריכות למקד מאמץ בהקניית כישורי חיים לצעירים ובני נוער בסיכון ובסכנה להתדרדרות גופנית ונפשית, פיתוח תכניות רגישות תרבות לנוער וצעירים, פיתוח תכניות לאנשי מקצוע מתחומי ידע שונים להתמודדות עם תופעת ההתמכרות, פיתוח תכניות מניעה במישור האישי, המשפחתי והקהילתי.

אין להגיש בקשות לתחומים או אוכלוסיות שעבורם פרסמה הקרן למפעלים מיוחדים קולות קוראים בשנים האחרונות, כגון: עידוד אקטיביזם בקרב צעירות בהדרה חברתית, אורח חיים בריא לאנשים עם מוגבלויות, הורים צעירים בסיכון לילדים בגיל הרך בגילאי ינקות (0-3) ותכניות לזקנים לצמצום בדידות ושילוב בקהילה. כמו כן, אין להגיש תכניות שהוגשו לקולות קוראים שפורסמו בקרנות אחרות באגף קרנות בחמש השנים האחרונות. בנוסף, לא יתקבלו תכניות קיימות, שחסר להם מימון שוטף או שהן מחויבות על פי חוק.

2 תנאי סף

- מגיש הבקשה הינו ארגון המאוגד כחוק בלבד, העומד בתנאים הבאים:
 - מוסד ציבורי שאינו משרד ממשלתי (עמותה, חל"צ וכיו"ב) המחזיק באישור ניהול תקין בתוקף.
 - רשות מקומית או אשכול רשויות מקומיות.
- מגיש הבקשה הינו בעל ניסיון מוכח של שלוש שנים לפחות בפיתוח פרויקטים בתחום הבקשה המוצעת (יש לצרף טופס פירוט ניסיון).
- לא יינתן סיוע לתכניות קיימות או תכניות המתקצבות מכוח חוק או תקנה.
- התחייבות של מגיש הבקשה להשלמת מימון מלא תקציב הפרויקט, לרבות השלמת תקציב נוסף לחריגה ככל שתהיה, מעבר לתקציב המתוכנן לפרויקט.
- טופס הבקשה כולל מילוי כל הסעיפים הנדרשים וצירוף כל המסמכים הרלוונטיים, בהתאם לדרישות הקול הקורא.

3 הסיוע שאנחנו מעניקים

- הסיוע יינתן במספר פעימות בהתאם להתקדמות הפרויקט ולפי אבני דרך שיקבעו.
- הסיוע יינתן להוצאות הפעילות לרבות העסקת כוח אדם ייעודי לפרויקט, הכשרות והדרכות לצוות, שיווק ופרסום ועוד (בהתאם לטבלת התקציב שתצורף לבקשה).
- לעניין חישוב העלויות לא יוכרו עלויות שהן שוות כסף.

4 גובה הסיוע

- השתתפות הקרן במימון התוכנית תהיה בטווח שבין 750,000 - 1,500,000 ₪ מתוך תקציב שיוגש לתקופה של 36 חודשים. תקופת ההתקשרות תכלול גם תקופת היערכות של עד 6 חודשים, לפי הצורך והעניין וללא תוספת תקציב - סה"כ עד 42 חודשים.
- שיעור הסיוע יהיה עד 80% מהתקציב הכולל של הפרויקט.
- התקציב יוגש בהתאם לכללים המופיעים במסמך התקציב המצורף לטופס הגשת הבקשה ויכלול בין היתר התייחסות להוצאות כוח אדם, הוצאות ישירות בגין הפעילות מול אוכלוסיית היעד.
- התקציב יוצג במונחים הניתנים למדידה, כגון יחידות תמחור או שעות עבודה. בתקציב יוגדרו אבני דרך ותוצרים הקשורים להשגת המטרות ויעדי הפרויקט.
- על הארגון המגיש להתחייב להעמיד את התשתיות הנדרשות לצורך קיום הפעילות בפרויקט.

5 תהליך בחינת הבקשות

נושא	מועד	פירוט והערות
פתיחת קול קורא להגשת בקשות	22.1.20	יש להגיש הבקשות באופן מקוון, כולל המסמכים הנלווים הנדרשים, באמצעות <u>מערכת מפת"ח</u> .
כנס הסברה והדרכה למתעניינים	11.2.20	הכנס יתקיים ב"כוורת" – ההאב החברתי של ישראל" בלוד, מיסודם של קרנות הביטוח הלאומי וג'וינט. חובה להירשם מראש <u>בקישור</u> .
מועד אחרון לשאלות/הבהרות	5.3.20	לשאלות והבהרות יש לפנות בדוא"ל carmelaeb@nioi.gov.il לא יאוחר מהמועד המצויין.
מועד פרסום תשובות/הבהרות	12.3.20	התשובות או ההבהרות שיינתנו לשאלות, יפורסמו באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי/קרנות/בקשות לסיוע וקולות קוראים. באחריות המגישים לעקוב אחר התשובות באתר האינטרנט.
מועד סיום הגשת הבקשות	26.3.20 בשעה 13:00	בקשה אשר לא תגיע עד מועד זה לא תטופל. באחריות המגישים לוודא קבלת מייל מהמערכת המאשר את הגשת הבקשה.
תשובות לבקשות שנדחו על הסף	7.5.20	הודעת דוא"ל תישלח למגיש הבקשה אשר בקשתו תדחה על הסף*.
תשובות לבקשות שנדחו עקב דירוג נמוך/ מעבר לשלב בדיקת העומק	4.6.20	יבוצע דירוג על סמך ציוני מדדי האיכות וההעדפות. מגיש הבקשה יקבל מייל על מעבר לשלב הבא או דחיית הבקשה עקב דירוג איכות נמוך*. עד שלב זה בחינת הבקשות תתבצע על פי הבקשה הכתובה בלבד.
עדכון וטיוב סופי של הבקשה והבאה להחלטת הועדה	-7.6.20 31.8.20	לאחר סיום בדיקת עומק של הבקשה (הצגתה הפרונטלית, וככל שיידרש הצגת חומרים כתובים נוספים, עריכת סיור/ביקור בשטח), בקשות שימצאו מתאימות יעברו תהליך טיוב, עדכון והגשה סופית לדיון בוועדת הקרן.
חתימה על הסכמי סיוע	בהתאם לקצב הפיתוח	הארגון יידרש לחתום על הסכם אשר יכלול, בין היתר, התחייבויות בגין: פרסום, מחקר ובקרה, עיגון אבני דרך לפרויקט ואופן פריסת התשלומים. טיוטת הסכם לדוגמה ראו <u>באתר הקרן</u> .
*מענה לערעורים		הגשת ערעור בכל שלב תבוצע תוך שבוע מיום קבלת התשובה, ורק בצרוף נימוקים ו/או מסמכים רלוונטיים

מדדי בחינת הבקשות

- הבקשות יבחנו על פי מדדי האיכות והעדיפויות כמפורט להלן.
- כל מדד ידורג בניקוד ממוצע ומשוקלל בציונים של 1-5, על פי המשקל של כל סעיף כמפורט להלן.
- ציון מעבר בשקלול כלל מדדי האיכות הינו 3 נקודות.
- בתום בחינת מדדי האיכות ידורגו ההצעות על פי ציון המשקלל את מדדי האיכות וההעדפות לפי המשקלים הבאים: מדדי איכות: 80% עדיפויות 20%.

מדדי האיכות (80%):

- הצורך בתכנית, לרבות: הגדרה מדויקת וברורה של הצורך, ובחינת העדר/ מיעוט מענים אחרים בסביבה לצורך המוגדר (20%).
- אוכלוסיית יעד והיקף פעילות, לרבות: מינימום של 40 משתתפים בתקופת התכנית, יהיה גידול בהיקף המשתתפים משנה לשנה; האוכלוסייה מוגדרת ומבוססת על מיפוי עדכני, התייחסות מתאימה לאיתור וגיוס האוכלוסייה (20%).
- רציונל התכנית, לרבות: הרציונל מנומק והוא רלבנטי לצרכים; התכנית מציגה גישה חדשנית ופורצת דרך, ו/או כוללת רכיבים חדשניים בהתמודדות עם הבעיה; רציונל התכנית תואם גישות מחקריות ופרקטיקות עדכניות בארץ ובעולם; לתכנית ערך מוסף ביחס למענים אחרים בסביבה והיא משתלבת ומשלימה אותם (20%).
- מטרות ומדדי הצלחה, לרבות: תכנית מפורטת לרבות הצגת מודל הפעלה, מטרות, יעדים ולוחות זמנים ומדדי הצלחה (20%).
- יכולת הארגון לתמוך בתכנית, לרבות: דגש על ניסיון קודם ומומחיות בתחום השירות לאוכלוסייה הרלבנטית מעבר לתנאי הסף, מידת מעורבות הצוות הבכיר בארגון, חוסן פיננסי ותשתיות ארגוניות (20%).

העדפות (20%):

- בהתאם לאשכול חברתי – כלכלי* בו תופעל התוכנית. ככל שדירוג האשכול נמוך יותר, תינתן לתוכנית עדיפות גבוהה יותר (40%).
- לתוכניות שיופעלו בקרב קבוצות ייחודיות כגון עולים חדשים, ערבים, חרדים וכו' (30%).
- תינתן עדיפות לתכניות בהתאם להיסטורית הסיוע הקודם של הארגון מגיש התכנית, מבחינת הזמן והיקף הסיוע שניתן לארגון (30%).

* על-פי דירוג הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ראו הסבר ודירוג [באתר הלמ"ס](#).

7 הערות כלליות

- הארגון יכול להגיש עד שתי בקשות, ובלבד שהן בתחומים שונים שהוגדרו בקול הקורא. הרחבה על התחומים ראו בפרק 1.
- אין להגיש בקשות לתחומים או אוכלוסיות שעבורם פרסמה הקרן למפעלים מיוחדים קולות קוראים בשנים האחרונות. כמו כן, אין להגיש תכניות שהוגשו לקולות קוראים שפורסמו בקרנות אחרות באגף קרנות בחמש השנים האחרונות (ראו פירוט בפרק 1). בנוסף, לא יתקבלו תכניות קיימות, שחסר להם מימון שוטף או שהן מחויבות על-פי חוק.
- כחלק מתהליך הבדיקה, יתקיימו פגישות וקבלת הבהרות בנוגע לבקשה וכן בירור וקבלת חוות דעת מאנשי המקצוע במשרדי הממשלה הרלוונטיים. לבקשות שיתקדמו בתהליך, יתכן וידרשו עדכונים ותיקונים סופיים.
- מתן הסיוע מותנה באישור וועדות המוסד לביטוח הלאומי, באישור שר הרווחה והשירותים החברתיים ובמגבלות התקציב.
- המוסד שומר לעצמו את שיקול הדעת לתת מענה למקרים חריגים ומנומקים בשיעור של עד 10% בכל מרכיבי הקול קורא, ובתנאי שהגוף מגיש ההצעה עבר את תנאי הסף וציון האיכות המינימלי, וזאת בשל צורך מיוחד הבא לידי ביטוי בנסיבות מיוחדות כגון, שירות ייחודי באזור ו/או למגזר מסוים.
- סיוע הקרנות הינו בכפוף להוראות חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, התקנות שהותקנו מכוחו והתקנונים של כל קרן, ובכל מקום בו תימצא סתירה בין הכתוב במסמך זה לבין הוראות החוק ו/או התקנות ו/או התקנונים – יגבר הקבוע בחוק, בתקנות ובתקנונים.
- יובהר כי המוסד לביטוח לאומי אינו מתחייב לקבל ו/או לממן כל בקשה שהיא.

8 יש שאלות?

- מומלץ להיעזר [במדריך להגשת בקשות](#) בנוגע לאופן מילוי טופס הבקשה. המדריך כולל הסברים ודוגמאות שיקלו עליכם למלא את הטופס באופן מדויק. הקפדה על מילוי מדויק של סעיפי הטופס המקוון תקצר תהליכים ותאפשר לנו לקבל תמונה טובה יותר של הפרויקט המוצע.
- לשאלות אודות הקול קורא יש לפנות בדוא"ל לכתובת: carmelaeb@nioi.gov.il התשובות או ההבהרות שיינתנו לשאלות יפורסמו [באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי](#) בלבד. ראו לעיל (פרק 4) את המועדים לשאלות ופרסום תשובות.
- לשאלות טכניות הנוגעות לשימוש [במערכת מפת"ח](#) ניתן לפנות לתמיכה הטכנית בכתובת fundss@nioi.gov.il נא השאירו פרטים ומספר טלפון לחזרה. לסרטון הדרכה על הגשת בקשות במערכת המקוונת [לחצו כאן](#).
- [הירשמו כאן](#) לקבלת עדכונים ולכנס חשיפה, כדי לדעת כל מה שצריך על קול קורא זה. מתעניינים שלא יגיעו לכנס יש להירשם, על-מנת לקבל מצגות שהוצגו בכנס ועדכונים נוספים.
- תוכלו להיעזר במנוע החיפוש "[שער להערכה](#)". שער להערכה הינו מאגר של מחקרי הערכה של תוכניות חברתיות אשר נערכו בישראל, החל משנת 2000. באתר תוכלו למצוא תכניות לפי קהלי יעד ותחומי פעילות ולראות את המדדים המרכזיים על פיהם התכניות בחנו את עצמן.

הקרן למפעלים מיוחדים של המוסד לביטוח לאומי מסייעת לארגונים חברתיים ולרשויות מקומיות לפתח שירותים חברתיים בעלי מרכיב ניסיוני וחדשני עבור מגוון אוכלוסיות במצבי סיכון, ובהם: משפחות בעוני ובאבטלה, קשישים, אנשים עם צרכים מיוחדים, צעירים בסיכון ועוד. הקרן פועלת כ"קרן הון-סיכון חברתית" המעניקה ידע וניסיון מקצועי בפיתוח שירותי רווחה ובשיפור הביטחון הסוציאלי, ומשתתפת במימון התכנית וההערכה המחקרית. פעילות הקרן נעשית בשיתוף פעולה עם משרדי ממשלה, ארגונים ציבוריים וקרנות פילנתרופיות, והיא מעוגנת בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשנ"ה – 1995, סעיף 36, ובתקנון שאושר על ידי מנהלת המוסד בהתייעצות עם וועדות המוסד ובאישור שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. להרחבה- [תקנון הקרן](#).

"זמנים משתנים, ואנו משתנים אתם" (פתגם לטיני). בעשורים האחרונים קצב השינויים החברתיים, התרבותיים והכלכליים הולך וגובר. בצד ברכה רבה שמביאים שינויים אלו בכנפיהם, ישנם גם לא מעט צרכים חדשים, אוכלוסיות יעד ותחומי תוכן חדשים שנוצרים וצומחים מתוך ובעקבות השינויים הללו, שאינם זוכים למענה מיטבי במסגרת מערך השירותים הקיים במדינת ישראל. בפעילותה כקרן לעידוד חדשנות חברתית מבקשת הקרן לתת לכך מענה ולסייע בפיתוח מודלים חדשניים עבור השירותים החברתיים בישראל.

פעילות הקרן מושתתת על שלושה מסלולים עיקריים:

- פיתוח תכניות חדשניות ניסיוניות לשדרוג השירותים החברתיים ושיפור הביטחון הסוציאלי
 - ייזום מיזמים מערכתיים משותפים יחד עם קרנות אחרות באגף וקרנות פילנתרופיות
 - הטמעה, הרחבה וביסוס של מודלים מוצלחים שפותחו בסיוע הקרן בלבד, ובכלל זה התאמה למגזרים ולאוכלוסיות נוספות והרחבה לסוגים שונים של אזורים גיאוגרפיים וצורות התיישבות.
- חלק מהתכניות בקרן מלוות במחקר הערכה, המסייע בעיצוב התכניות תוך כדי הפעלה ובהערכתה על פי מדדי ההצלחה שהוגדרו. מחקרים אלו מתבצעים ע"י מיטב החוקרים והם מסייעים בעיצוב המודל בתקופת ההפעלה הניסיונית ובקבלת החלטות לגבי האם וכיצד לבצע הטמעה והרחבה של התכניות.

*להרחבה ודוגמאות של פרויקטים- ראו [בסקירת פעילות שנתית של קרנות הביטוח הלאומי](#)

לשנת 2018 עמ' 30 - 33

המגמות והאתגרים החברתיים במאה ה-21 העומדים בפני השירותים החברתיים במדינות שונות בעולם המערבי ובכללם בפני החברה בישראל, הינם בין השאר: אי שוויון וצמצום פערים חברתיים, עוני ועניים, זיקנה וזקנים, מניעה וצמצום הדרה חברתית, ביטחון סוציאלי ופנסיוני, ייצוב כלכלי של משפחות במצוקה, שילוב טכנולוגיות חדשניות בשירותים חברתיים, התמכרויות ועוד. אתגרים אלו זוהו על ידי חוקרים ואנשי אקדמיה בארץ ובעולם.

בהתאם למגמות אלו, בכוונת הקרן לסייע לפיתוח תכניות חדשניות ויצירתיות, הכוללות דרכי התערבות ניסיוניות עבור האוכלוסיות הרלבנטיות והתחומים המפורטים בקול קורא זה.

קול קורא להגשת
בקשות לפיתוח תכניות חדשניות

קדנות
הביטוח הלאומי
פורצות דרך חברתית